دستور جدید تار

کتاب اوّل

برای دورهٔ کامل متوسطهٔ موسیقی

ساخته

علینقی وزیری

Nouvelle methode de Tar

tome 1

par

A. N. Vaziri.

Tous droits réservés.

حق طبع و تقلید محفوظ است برای تمام کشورها

مؤسسه‌ی فرهنگی ـ هنری ماهور

تهران ۱۳۹۹

کتاب حاضر نخستین اثر چاپ‌شده در داخل کشور است که به آموزش نوازندگی یک ساز ایرانی (تار) اختصاص دارد. پیش از این تاریخ در دوره‌ی قاجار نمونه آثاری تنها در حوزه تئوری موسیقی در ایران ترجمه و چاپ شده بود. علینقی وزیری نیز که پیش از سفر به اروپا بخش زیادی از کتاب «دستور تار» را تدوین کرده بود آن را در سال ۱۳۰۰ش در برلین چاپ کرد. وی چند سال پس از بازگشت به ایران کتاب‌های «سرودهای مدارس»، «دستور ویلن» و «نظریِ موسیقی» را حد فاصل سال‌های ۱۳۱۲ و ۱۳۱۳ش در تهران به چاپ رساند اما «دستور جدید تار» که بخش دوم و تکمله‌ای بر «دستور تار» چاپ برلین است را می‌توان نخستین اثری دانست که برای آموزش یک ساز ایرانی در داخل کشور تدوین و نت‌نویسی شده و در سال ۱۳۱۵ش به چاپ رسیده است. وزیری این کتاب را ۱۵ سال پس از کتاب نخستش به چاپ رساند بنابراین تجربیات آموزشی خود را که در مدت تدریس در مدرسه‌ی عالی موسیقی و سپس هنرستان موسیقی به دست آورده بود در چاپ این کتاب به کار بست. از ویژگی‌ها و وجوه تمایز این اثر با کتاب نخست آموزش تار وزیری، افزودن بخش‌های متنوعی از ردیف دستگاه‌های موسیقی ایرانی همراه قطعات ضربی آن، چاپ تعداد زیادی از تصانیف و آثار سازی وزیری مانند بندباز و ژیمناستیک موزیکال و چند دونوازی مشهور او و نیز درج آثاری از دیگر موسیقیدانان ایرانی و غیرایرانی است که وی به عنوان محتوای آموزشی برای دوره‌ی متوسطه‌ی موسیقی در حوزه‌ی نوازندگی تار در نظر گرفته است. وزیری خود در مقدمه‌ی کتاب می‌نویسد: «اولین کتابی که نویسنده در برلین چاپ نمودم موسوم به دستور تار است که مرکّب از دو جزء است: موسیقی بین‌المللی و موسیقی ایرانی. در آنجا بیشتر توجه معطوف به قسمت نظری موسیقی گشته و بنابراین فاقد تمرینات و ردیف آوازها و قطعات جدید موسیقی است که برای پرورش تکنیک و علم رامشگری در تار لازم است؛ دستور کنونی دارای تمام این مزایاست».